

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicium De Articulis Confessionis Fidei Anno M. D. XXX.
Caesar. M. Augustæ exhibitis, quatenus scilicet à
Catholicis admittendi sint aut reiiciendi**

Hoffmeister, Johann

Coloniæ, 1559

VD16 ZV 17723

Ae Qvo Lectori Salutem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34289

AEQVOLECTORI

SALVTEM.

Iraris forsitan lector amice, ecquid sibi velit nouum opus auctoris iam pridem vita functi. Sed non est sanè, quod mireris. Etsi tardi⁹ prodire videtur, ea tamè tarditas multiplici vtilitate facilè compensabitur. Scripsit vir eximia cum pietate tum eruditiõe F. Ioãnes Hoff. professione Augustinianus aduersum Confessionem Augustanam, quæ Philip. Melanchthone authore cõscripta est. Libellus ille diu latuit temporum iniquitate: at nũc prodit in lucem. Tuum est illo rectè vti. Videbis hic, quid sibi vendicēt homines suo ingenio præfidentes, & qui non dubitent suo iudicio totius Ecclesiæ sententiam

A 2 posthabe-

AD LECTO.

posthabere. Effingere illi possunt
noua dogmata, sed nō nisi mēdaci
is tueri: sicq; fit, vt quæ hodie affir-
māt, cras negēt: nec vnq̄ sibi con-
stent etiam in rebus grauisimis af-
ferendis, adeò vt ipse quoque Me-
lanchthon scripta sua identidem
mutauerit, pulchrè nimirum indi-
cans, q̄ tutū sit tam infirmo remi-
gio suæ salutis spem cōmittere. Nā
quocunq; ventorum impetus fer-
ri videtur, eò isti se accommodāt.
Porrò Christi spiritus semper sui
similis est. Vtinam quandoq; pates-
cant miserorum oculi, qui se in va-
rias patiuntur abduci opiniones,
in quibus tamen nihil solidum, ni-
hil constans, nihil non lubricū re-
peritur. Hoc enim necesse est tum
euenire, cū aduersus veritatē pug-
natur. Quicquid enim contra veri-
tatem comminisci quouis modo
conatus eris, hoc vanum sit oportet:

PRAEFA.

ter: itaque & varium, & inconstans,
& nunquam sui simile. Quam
miserum verò est à veritate abduci
in errores, nec id sentire tamen, sed
mendacium pro vero amplecti, re-
tinere mordic⁹, pertinaciter tueri?
quàmquàm dubitari vix potest multa
ab istis nouis theologis absurda &
vana proferri, quàm ipsi quoque nō nes-
ciant esse eiusmodi. Quòd aut illa
nihilo minùs affirmant & propug-
nant acriter, non omnibus eadem
fortassis ratio est, sed tamen potis-
simum gloriolæ cuiusdam studio &
laudis appetitione eò impelli videtur.
Tum plerisque etiã pudet for-
tassis mendacij coargui, idque adeò,
vt errores suos alioque crassissimos
malint defendere, quàm se erãsse
cōfiteri, & canere palinodiã, quod
tamen iam sanctissimos & erudi-
tissimos Patres fecisse videm⁹. Ita-
que nullus est contentionum finis,

AD LECTO.

neque modus: quando quidem nō hoc agitur, vt pateſcat veritas, ſed vt ipſi viciffe videantur. Ea autē victoria nō aliunde conſtare poteſt, quā ex plurimorum euerſione, et præſentiſſimis animarū periculis, quas iſti dū in errores pertrahunt, non aliò quā in tartara mittunt: quod etiā ipſos nō latet, ſed vt ſuæ obſequatur cōtradicedi & vicēdi libidini, nullius penſi habēt immaniſſimam animarum iacturā, quas Chriſtus I E S V S ſuo ſanguine redemit. Quo quid poteſt eſſe crudelius? Et tamē Euangelicos ſe & dici & haberi volunt. Sed cōmodè cecidit adhuc, vt nec ipſi inter ſe conſentiant. Vn^o Lutherus quot nobis ſec̄arios peperit? Inter hos verò quanta ſit concertatio, quanta diſſenſio, quā inſeſtæ inimicitæ omnibus in p̄ſpectu eſt. Singuli ſibi Euangelij ſplendidum titulum v-
ſurpant

PRAEFA.

surpant, atq; alij alios hereseos cō-
 dēnant, immò, & persecuūtur atro-
 citer. Quid igitur: cui nā ex tāta fa-
 ctionum frequentia nos adiunge-
 mus? Quocunq; te vertas, mox alijs
 omnib⁹ odio & execrationi eris.
 Accidit iam planè, olim qdē florē-
 tissimæ, at nunc penè infelicissimæ
 Germaniæ, nec illi tamē soli (latè
 enim serpit virus exitiale nefando-
 rum dogmatū) quod Ariana sæui-
 ente perfidia accidisse Ecclesiæ scri-
 bit Nicephor⁹ Ecclesiasticæ histo-
 riæ lib. 9. cap. 46. Res, inq̄t, nouæ tū
 laudabātur, paulatimq; incremēta
 sua capiebāt, atq; ad mutationem
 in solitā spectabāt: eoq; demū præ-
 fractę temeritatis puenerunt, vt ho-
 mines veteres & patrias leges cōtē-
 nerent, & nouas sibi pro se q̄sq; cō-
 deret. Atq; eq̄dem eadē de Deo ple-
 riq; cum turbulētis illis sentire no-
 lebant, sed noua identidē dogma-

AD LECTO.

ta quædã cõminiscebantur, neq; se
ab alijs sup alias nouis reb⁹ inueni-
ẽdis cõtinerere poterãt. Id quod nos
iam in dies nimis malè experimur,
nec tamẽ aduertimus quo illi spiri-
tu agantur. Auf⁹ est Luthe. ipse scri-
bere libro de formula Missæ, q̃ hor-
ror sit vel cogitare leuiter: Si quo
casu, inq̃t, Cõcilium statueret, mi-
nimè oĩm nos vellem⁹ vtraq; Sacra-
menti specie potiri: immò tũc pri-
mũ in despectũ cõcilij vellem⁹ aut
vna, aut neutra, & nequaquã vtraque
potiri, & planè eos anathema habe-
re, q̃cunq; authoritate talis cõcilij
potirentur vtraq;. En quẽ isti ducẽ
sequuntur, q̃ se ab Eccle. Catho. p̃-
cidere nõ dubitarũt. Quis hic non
aduertat, quo ille spiritu plenus fu-
erit? nec ipse negat, quin & gloria-
tur se plurimũ salis cũ satana come-
disse: fateturq; cũ de scripturis cũ sa-
tana cõtẽderet, sic se ab illo supatũ
esse,

PRÆFA.

esse, vt argumētōrū illius vi cōpul-
sus, & sacerdotiū & sacrificiū vllū
esse negaret. Alibi quoq; de cōfes-
sione scribēs, in hęc verba prūpit,
qb' haud scio, an ab ipso malo de-
mone qcquā potuerit pferri scele-
ratus: Fidele, ait, cōsiliū meū est, vt
hō Christian' tēpore Quadragesi-
et Paschatis nō cōfiteatur, nec ad Sa-
cramētū accedat: & cogitet ita: Ec-
ce quādo hoc pcepit hō, Papa s. ob-
id ipsum nō faciā: & si nō pcepisset,
vellē facerē. Faciā autē alio tēpore,
quo non pcepit, quō & qñ mea li-
bera voluntas me tetigerit. Et iterū
alio loco, nempe in sua captiuita-
te Babylonica: Vidēs quæ esset Ec-
clesia, quæ determinasset in altari
non esse verū panē, verūq; vinū, sed
sola accidentia, nēpe Thomistica,
hoc est, aristotelica, audacior fact'
sū, & stabiliui tādē cōscientiā meā
sententia priore, esse videlicet verū

A 5 panem

AD LECTO.

panē, verūq; vinū, &c. Quid his potest dici insolētius atq; impudētī? Et tamē ille est, quem oēs, q se Euāgelicos dici malūt q̄ Christianos, sibi sequēdū potiūs q̄ catholicam Christi Ecclesiā statuerūt. Eāt igitur cum illo suo præclaro duce, nobis lōgè aliter psuasū est. Ea enī animi impotētia Ecclesię p̄cepta & traditiones cōtēnere, cōtēnēdasq; docere, nec aliā adferre causam, cur q̄ decreta sunt cōtēnas velisq; haberi cōtēptui, q̄ q̄ sic visum fuerit Ecclesiæ, cuius & institutor & moderator est Spiritus sanct⁹, hoc planè est peccare in Spiritū S. hoc est omni posito pudore abiectaq; humanitate in ferā beluā & tetrū dæmonē mutēs n̄orrò Melanchthō quoq;, q Cōf. August. scripsit, vt est à sectario quodā annotatū, viro alioqui docto, in iustificationis negotio quaterdecies variauit. Ea
quo-

PR AEF A.

quoq; sacrosancta Christi verba, q
 bus sacramētū Eucharistiæ cōfici-
 tur, ipse Lutherus scribit octo di-
 uersas habere interpretatiōes, eas-
 que inter se pugnātes, quarū prima
 fuerit Carolstadij, secunda Zuin-
 glij, tertia Oecolāpa. quarta Quēck-
 feldij, quē p cōtumeliam Stenck-
 feldiū vocat, ac post alios nonnul-
 los cāpani septima: ceterarū em̄ au-
 thores nominatim nō exprimit. O
 miserū & calamitosū semp̄ morta-
 liū genus, quod in alia ^{ocati su} in-
 tentū & p̄spicax, cū sit in illis solis
 rebus, quæ & grauissimæ sint & cū
 primis necessariæ, quauis talpa ma-
 gis cæcutire videtur: Quis vnq̄ cre-
 didisset ante hos triginta vel qua-
 draginta annos eī ignuolutum iri
 Christianę Reip. statū, ut eius fari-
 næ hominibus potiùs q̄ toti Eccle-
 się, crederetur? Quis nō totus cōtre-
 miscat, cūm hāc in deteriora muta-
 tio-

AD LECTO.

tionē paulò accurati⁹ secū ppēdit?
 Potēstne quā accidere calamito-
 sius & exitialius, q̄ tot seculorū cō-
 stātissima & cōsonātissima in no-
 stræ religionis negotijs cōsensioe
 & cōspiratiōe neglecta & postha-
 bita, q̄ mōstrosis leuissimorū ho-
 minu opinionib⁹ haud secūs q̄ ipsi
 Dei verbo accedere, fidēq; indubi-
 tatam cōmodare? O tēpora, O mo-
 res. Sed nō est tñ hoc omninò no-
 uū & insolēs. Ita etiā seculis supiori-
 b⁹ cōteptisse nouim⁹. Nūtimur in ve-
 titū temp, cupimusq; negata. Ferre
 nō poterāt arrogātes quā sedis A-
 postolicæ & Romanæ Ecclesię au-
 thoritatē, q̄ hæreticis oībus nō im-
 meritò semp formidolosa fuit: &
 ne temerè a: 1. quas moliri viderē-
 tur, multa in suis illis p̄nitiosissi-
 mis machinationibus nō omninò
 cōtēnenda, immò q̄ & laudē mere-
 rētur, in initio p̄texere cœperūt, pu-
 tā,

PRÆFA.

tà, quæ Ecclesiæ abusus cuperent sub-
latos è medio. Sed latuit anguis in
herba. Vt enim ipse Lutherus fate-
tur, sunt nunc homines magis vin-
dictæ cupidi, magis auari, magis
ab omni misericordia remoti, ma-
gis immodesti & indisciplinati,
multoq; deteriores quàm fuerint in pa-
patu. Alio verò loco suos increpās,
decies eos dicit Sodomitis esse pe-
iores. Nō ergo illi abusus volebant
tollere: quod etiā si voluissēt, nō tñ
id sibi muneris illi nō vocati sua te-
meritate vèdicare debuerant, sed
abusus potius in Ecclesiam intro-
ducere, & sursum deorsum miscere
oīa, quod solet esse hæreticis perquæ
familiare. Si quid enī in Ecclesia in-
erat castigatione dīta, nū ppte-
rèa illi cūcta Ecclesiæ instituta cō-
uellere, ordines oēs cōfundere, de-
niq; nihil non in Ecclesiæ euerfio-
nem moliri debuère? Esto fuerint
certè

AD LECTO.

certè, id q̄ neq; nos negam⁹, abusus
 qdā, nū ea caūsa tāti erant mot⁹ ex-
 citādi? An ignorabāt viri sapiētes,
 vt ipsi videri solūt, Ecclesiā nuq̄ ea
 fuisse puritate, vt nō aliquas habu-
 erit labe? plures semp esse paleas q̄
 grana. In Euā. secundū Matthæ. Do-
 minus parabolā p̄posuit de homi-
 ne, q̄ bonū seminasset semē in agro
 suo, cui tamen postea inimici stu-
 dio malū semē esset sup̄ seminatū.
 Et cum famuli nascētia zizania vel-
 lent extirpare, p̄hibiti sunt à Dño,
 ne fortè dū zizania euellerent, vnā
 triticum eradicarēt. Sēp in Eccle-
 sia plures mali fuēre q̄ boni, q̄ mul-
 ti sunt vocati, pauci verò electi: nō
 q̄ p̄sonarū acceptor sit Deus, q̄ vult
 oēs homines in uos fieri, sed q̄ sua
 im̄p̄bitate efficiant homines, vt in
 electis non possint numerari. Non
 est igitur quòd q̄sq̄ moueatur hæ-
 reticorum p̄stigijs. Ecclesiam illi
 verbis

PRÆFA.

verbis quodē repurgare se velle testa-
ti sunt, re autē ipsa fundit⁹ euertere
conati sunt. Traditiones vt illi cō-
tēptim vocant, hu⁹ ⁹nas, ita repur-
garunt, vt in harū locū planè bar-
baras, vt ipse Melächthon ait, sub-
stituerint. Absit enim vt p⁹ p⁹æreti-
cos putet q⁹ Ecclesiā posse refor-
mari. vtinā illi trabē hæreseos in su-
is viderēt oculis, eāq; extrahere pri-
us niterētur, q̄ ad Ecclesię festucas
tollendas accederēt. Misérāda quē
amētia, cum pprias ædes flāma vo-
rax deuaftet, ijs neglectis, alienæ
domus leuiorib⁹ periculis velle suc-
currere. Quā bene actū esset cum
Germania, si nunquā ea hominū
fæx extitisset. Verū necesse est, vt
veniāt scandala. A⁹ ⁹ ē væ homi-
ni, p⁹ quē scandalū venit. Age iam
Catholice lector accede ad Hoff-
meisteri nostri opusculū, quo ille
Lutheranorū cōfessionē cōfutat,
lecti-

AD LECTO.

lectitādum: offendes in eo passim,
quæ te in Catholica religione con-
firmēt. Crede mihi, tāta est nouo-
rum dogmatū q̄ nobis hæc ætas
magna q̄dē, sed nunq̄ satis plorāda
fertilitate produxit, absurditas &
impie. Ps, vt nihil tam videatur esse
admiratione dignum, q̄ vel vnū ali-
quē, q̄ ea amplecteretur, extare po-
tuisse. Sed dabit Deus his quoque
finem. Ecclesia oppugnari potest,
expugnari nō potest: adeò vt ipsæ
inferorum portæ aduersus eā sint
nūq̄ p̄ualituræ. Faxit De⁹, vt in ea,
donec spiritus hos reget artus, in-
uicta animi cōstantia p̄seueremus,
spretis hæreticorū somnijs, quib⁹
nō alijs, q̄ illis Prophetæ verbis res-
pondēdū est. Narrauerūt mihi ini-
qui fabulationes, sed non vt
lex tua. Vale lector
humanissime.